

Gedragsregels voor in het veld

De NVL organiseert activiteiten zoals excursies en kampen en leden zullen ook individueel het veld in gaan om libellen te onderzoeken. Het bestuur van de NVL wil middels dit stukje aangeven op welke wijze zij graag ziet dat de leden zich gedragen in het veld. De regels zijn een wensenlijstje. Met name bij excursies is het belangrijk je bewust te zijn van het gedrag van de groep. Meerdere mensen die op een vindplaats van een zeldzame soort rondstruinen kunnen veel schade veroorzaken.

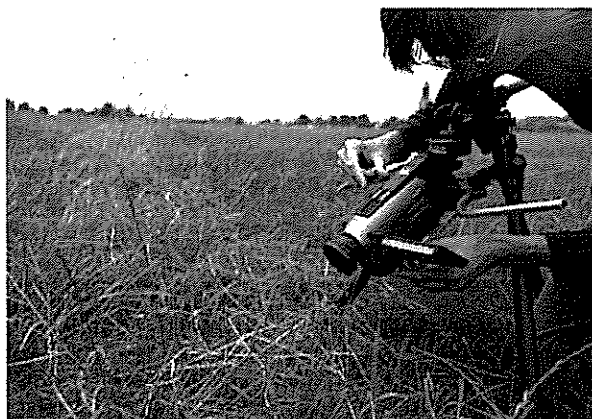
1. Het vangen van libellen kan schadelijk zijn voor het exemplaar. Probeer dan ook zo veel mogelijk libellen op naam te brengen zonder ze te vangen. Wil je toch libellen vangen, gebruik dan een groot insectennet zodat de kans op beschadiging kleiner is en neem de libel met zorg in de hand of bekijk ze in een potje. Laat ze daarbij nooit langer dan nodig in het potje en leg ze daarbij niet in de volle zon.
2. Het verzamelen van libellen en het aanleggen van een collectie is niet meer van deze tijd. Maak van zeldzame soorten foto's of dia's als bewijsmateriaal en leg het voor aan de Commissie Waarnemingen Nederlandse Odonaten.
3. Let bij het zoeken naar libellen op haar leefgebied. Vertrap geen zeldzame planten of kwetsbare vegetaties en verstoor niet onnodig andere dieren. Dit is vooral belangrijk als je met meerdere personen het veld in gaat. Bedenk ook dat er in de loop van het seizoen meerdere mensen een bekende locatie zullen bezoeken.
4. Vraag altijd toestemming van de terreineigenaar voor dat je een gebied in gaat en/of van de paden afgaat, ook als het om privé-terrein gaat. Libellen laten zich immers zelden vanaf paden goed bekijken. Als er geen tijd meer is om een officiële vergunning te regelen, neem dan telefonisch contact op met de terreineigenaar. Vaak zal deze zijn medewerking verlenen.
5. Laat na je veldbezoek je notitieboekje niet het eindstation zijn van je waarnemingen. Stel ze beschikbaar aan de landelijke databank, zodat ze kunnen bijdragen aan de bescherming van libellen. Maak voor terreineigenaren een (kort) verslag met je bevindingen.
6. Bij waarnemingen van hele zeldzame soorten en/of in kwetsbare locaties is het mogelijk de waarneming onder geheimhouding door te geven. De NVL, EIS en De Vlinderstichting zal dan de locatie niet, of na overleg slechts zeer globaal, bekend maken.

Veel plezier in het veld!

Het NVL-bestuur

Op video, een interview

Op de laatste libellenstudiedag werden de aanwezigen aangenaam verrast door de video 'Libellen in Nederland - Odonata Neerlandica'. Hierop staat vrijwel iedere Nederlandse libellensoort, vaak het mannetje en het vrouwtje, soms ook het exuvium of een tandem. Voor het eerst is getracht een soortgroep systematisch op video vast te leggen. Voor dit monnikenwerk tekenen

Weia Reinboud (rechts) en *Gomphus flavipes* (ergens in het gras) langs de Nederrijn bij Rhenen.

Tieneke de Groot (T) en Weia Reinboud (W). Uw NVL-Nieuwsbrief had een exclusief interview met hen.

Hoe is het idee ontstaan om deze video te gaan maken?

(W) We zijn begonnen met een zogenaamde Hi8-camera. Die had ik gekocht voor een vakantie naar Spanje in 1997. Eigenlijk had ik al veel eerder zo'n soort camera willen kopen, maar ik was tot dan toe ontevreden over de mogelijkheden. Voor Spanje wilde ik een simpel ding kopen om video-aantekeningen van onder andere libellen te kunnen maken, maar ik kwam meteen met een goeie Hi8-camera thuis! Deze video-aantekeningen waren een groot succes. Bij thuiskomst bleek ik onder andere de Spaanse heidelibel *Sympetrum sinaiticum* te hebben gefilmd: van deze soort was toen nog nauwelijks bekend waar en wanneer die in Spanje (en Europa) voorkomt. Daarna hebben we meteen het plan gemaakt om ook in Nederland wat te filmen, en dan natuurlijk vooral libellen.

Gaaf zo'n Hi8-camera! Hoe werkt het eigenlijk?

(W) Hi8 is een bepaald opnamensysteem. Deze camera's kunnen tot 1 mm komen, dus sommige beesten zijn op een paar cm afstand gefilmd. Geduld is hierbij wel vereist, en het weer moet niet te fraai zijn want dan zijn de libellen zo ongedurig! Mooi van deze video-optiek is dat je op vrij grote afstand een libel kunt filmen en dat het toch goed in beeld komt. Een glazenmaker past op een meter afstand al niet meer in het beeld. Bij de libellenstudiedag waagde iemand te vragen of de libellen eerst gevangen waren. Maar natuurlijk niet! Voor het determineren is dat niet nodig en bij het filmen nóg minder. Wel staat er een keer een libel op die blijkbaar van ons schrikt en, eerlijk is eerlijk, die ik weer in beeld terug laten komen door mijn hand te bewegen. Niet zo netjes hè?! Op zich is er niet veel licht nodig voor video-opnamen, in de schemering kun je bijvoorbeeld nog aardig gedetailleerde opnamen maken, maar meer licht geeft toch altijd fraaiere beelden.

(W) Het echte werk gebeurt, zou je kunnen zeggen, thuis bij de montage. Het maken van de beelden kost heel wat tijd, maar het monteren nog meer. Om het eens op te sommen: in drie zomers zijn op 46 dagen opnamen gemaakt, soms even in de tuin, maar vaker een hele dag op stap (uiteraard alleen met openbaar vervoer, fiets en te voet!). Zeg 30 dagen buitenwerk. Binnen echter misschien wel het driedubbele! Twaalf uur buitenopnamen zijn tot 46 minuten montage teruggebracht. Oftewel: elke minuut video heeft zeker twee dagen gekost...